

Филь Руслан Сергійович,
кандидат юридичних наук,
начальник відділу ДНДІ МВС України,
м. Київ, Україна
ORCID ID 0000-0002-5680-875X

ХАРАКТЕРИСТИКА ОЗНАК ПРЕДМЕТА ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ

У статті охарактеризовано ознаки предмета злочинів, передбачених ст. 177, 229, 231 та 232 КК України. Розкрито зміст правового режиму кожного об'єкта промислової власності. Встановлено, що об'єкти промислової власності можуть бути предметом злочинів, передбачених КК України, за таких ознак, зокрема: отримання на ці об'єкти охоронних документів, які засвідчують права їх власників (або першого використання для комерційного найменування, або прийняття рішення про визнання комерційної таємниці); встановлення пріоритету подачі заявки; у разі передачі майнових прав на ці об'єкти третім особам або наданні дозволу на їх використання, укладання угод на вчинення таких правочинів.

Ключові слова: предмет злочину, об'єкти промислової власності, права інтелектуальної власності, Кримінальний кодекс України.

Предметом злочинів проти прав на об'єкти промислової власності (далі – ОПВ), передбачених ст. 177 Кримінального кодексу України (далі – КК України), є винаходи, корисні моделі, промислові зразки, топографії інтегральних мікросхем, сорти рослин, раціоналізаторські пропозиції; ст. 229 КК України – торговельні марки, комерційні найменування, географічні зазначення та ст. 231 і 232 КК України – комерційні таємниці. Однак існують певні особливості кожного із зазначених предметів, які відіграють важливу роль у з'ясуванні механізму спричинення шкоди охоронюваним інтересам та встановленні розміру матеріальних збитків, завданих злочином [1]. Що і детермінує актуальність обраної теми дослідження.

Теоретичну основу дослідження ОПВ як предмета злочинів становлять напрацювання таких учених, як: П.С. Берзін, В.Д. Гулкевич, Ю.О. Кульчинська, А.А. Ломакіної, О.В. Негодченка, А.С. Нерсисян, О.В. Новікова, Я.М. Садикова, О.Е. Радутний, І.М. Романюк, С.О. Харламова, В.Б. Харченко, О.С. Яра та ін.

Метою статті є надання характеристики ознакам предмета злочинів проти прав на ОПВ.

Важливою об'єктивною ознакою складу злочину є його предмет. Однак у теорії кримінального права не існує єдиного погляду щодо його сутності. Наприклад, предметом злочинів проти прав інтелектуальної власності (далі – ПІВ) А.С. Нерсисян визначає майнові та немайнові права на об'єкти ПІВ [2, с. 9–10]. Проте більшість науковців та юристів-практиків предметом злочинів у сфері інтелектуальної власності визнають власне об'єкти ПІВ.

Переважна більшість наукової спільноти предметом вважає речі матеріального світу, які зазначені в законодавчому визначенні певного злочину або такі, що впливають з цього визначення, з певними ознаками, які пов'язуються з наявністю відповідного складу злочину, наприклад, із приводу майна, що має матеріальне вираження, економічну вартість та юридичну природу (належить комусь на праві власності), проте виділяються й суспільні відносини, що виникають із приводу нематеріальних інтересів, наприклад, такі, як соціальні блага, життя, здоров'я, честь і гідність особи, порядок управління, громадська безпека, ПІВ, тобто такі, що не мають якого-небудь матеріального вираження. Утім ці нематеріальні блага мають підвищену значущість і становлять, як і предмети, основу багатьох суспільних відносин [3, с. 39]. Такий підхід до змісту предмета злочину наштовхує на висновок, що у кримінальному праві існують предметні та безпредметні злочини. Прихильником такого погляду є П.С. Берзін, який, аналізуючи злочин, передбачений ст. 229 КК України, пропонує предметом цього протиправного діяння вважати не лише речі матеріального світу, а й інтелектуальні цінності та нематеріальні об'єкти, впливаючи на які, винна особа завдає шкоди об'єкту чи створює небезпеку її заподіяння, тобто предметом зазначеного злочину є інформація про оточуючий світ, процеси, явища, що в ньому відбуваються, які представлені у формі даних (знаків, символів, кодів, сигналів, команд тощо) і можуть бути зафіксовані на матеріальних носіях [4, с. 11–12]. Таке авторське бачення змісту предмета злочину є неоднозначним, адже, з одного боку, науковець вказує, що предметом є інформація (нематеріальний об'єкт) про торговельну марку, комерційне найменування або географічне зазначення, а з іншого, він зазначає, що ця інформація має відображатися на матеріальному носії. Тобто предметом є будь-яка матеріальна річ, що вміщує інформацію про ОПВ (наприклад, канцелярський олівець, на якому зображено торговельну марку його виробника або пляшка мінеральної води, на якій нанесено її географічне зазначення тощо).

Тож предметом цих злочинних діянь є саме річ (благо), яка є об'єктом ПІВ, на який у подальшому за умови його цінності буде набуватися право власності. Враховуючи, що кожний ОПВ має свій правовий режим охорони, а також те, що ознаки предмета злочину мають самостійне кримінально-правове значення, впливають на підстави кримінальної відповідальності, на кваліфікацію діяння та на визначення розміру завданої шкоди, розглянемо зміст кожного з них більш детально.

Винахід та корисна модель є результатом інтелектуальної діяльності людини в будь-якій сфері технології [5, ст. 1]. Відмінність цих двох ОПВ полягає в їх умовах патентоспроможності. Так, винахід має бути новим, мати винахідницький рівень і бути промислово придатним, а корисна модель – новою та промислово придатною. Об'єктом винаходу (корисної моделі) може бути продукт (пристрій, речовина, штам мікроорганізму, культура клітин рослини і тварини тощо), процес (спосіб) та нове їх застосування. Пріоритет, авторство і майнові та немайнові права на ці об'єкти засвідчуються патентом з терміном дії 20 років для винаходу та 10 років для корисної моделі.

Особливість цих об'єктів ПІВ полягає в тому, що вони можуть мати різний правовий режим охорони, тобто можуть бути службовими та секретними. Під

службовим винаходом (корисною моделлю) розуміють винахід (корисну модель), створений працівником у зв'язку з виконанням службових обов'язків чи дорученням роботодавця за умови, що трудовим договором (контрактом) не передбачене інше або з використанням досвіду, виробничих знань, секретів виробництва і обладнання роботодавця [5, ст. 1]. Особисті немайнові ПІВ на створений такий об'єкт належать працівнику-винахіднику, а майнові – працівнику-винахіднику та роботодавцю спільно, якщо інше не встановлено договором [6, ст. 429]. З огляду на таку позицію законодавця винахідник як співвласник патенту разом із роботодавцем може користуватися правом на захист своїх ПІВ.

Крім того, роботодавець, згідно з ч. 3 ст. 9 Закону України “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі”, може прийняти рішення про збереження службового винаходу (корисної моделі) як конфіденційної інформації. Такий статус інформації сприяє досягненню конкурентної переваги, отриманню прибутку, збереженню становища на ринку у зв'язку з використанням цієї інформації. Хоч її цінність неоднозначна, вона може приносити вигоду одразу після віднесення такої інформації до комерційної таємниці (цінність присутня на момент віднесення інформації до комерційної) або потенційно – її цінність виникає через певний проміжок часу після віднесення інформації до комерційної таємниці.

Секретним винаходом (секретною корисною моделлю) є винахід (корисна модель), що містить інформацію, віднесену до державної таємниці. Особливістю правової охорони секретного винаходу при набутті та реалізації майнових і немайнових прав на секретний винахід (секретну корисну модель) є необхідність одночасного врахування норм чинних законів України щодо державної таємниці та охорони ПІВ. За таких умов виникають суперечності в процедурах набуття, охорони та захисту державою ПІВ на такі винаходи (корисні моделі). Водночас законодавець обмежує виключні майнові права власника та використання патенту на секретний винахід (секретну корисну модель) Законом України “Про державну таємницю” та за погодженням із державним експертом з питань таємниць. Обмеження у використанні власником секретного патенту залежить від строку засекречуваності винаходу (корисної моделі). Зміна ступеня секретності винаходу (корисної моделі) чи його розсекречування здійснюється за рішенням державного експерта з питань таємниць на прохання власника патенту у зв'язку із закінченням строку дії рішення про віднесення інформації про винахід (корисну модель) до державної таємниці або на підставі рішення суду. За таке обмеження з використання секретного патенту, передбачене національним законодавством, його правовласник може отримати грошову компенсацію на покриття витрат за сплату зборів. Спори щодо розмірів і порядку виплати грошової компенсації вирішуються в судовому порядку. Наявність ускладненої правової процедури набуття права та розпорядження цими об'єктами створює сприятливі умови як для скоєння правопорушень щодо прав власників винаходів та корисних моделей, так і злочинів щодо порушення державної безпеки внаслідок недостатнього або несвоєчасного захисту від витоку інформації, що становить державну таємницю.

За розголошення інформації, віднесеної до державної таємниці, особою, якій ці відомості були довірені або стали відомі у зв'язку з виконанням службових обов'язків (за відсутності ознак державної зради або шпигунства), відповідно до

ст. 328 КК України передбачена кримінальна відповідальність. Санкція цієї норми передбачає позбавлення волі на строк від двох до п'яти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років. Якщо ж це діяння спричинило тяжкі наслідки, то диспозиція цієї статті передбачає до восьми років позбавлення волі. Родовим і безпосереднім об'єктом злочину за ст. 328 КК України є сфера охорони державної таємниці. Об'єктивна сторона цього злочину полягає в розголошенні певних відомостей, що становлять державну таємницю, до яких належать і секретні винаходи та корисні моделі.

Карані діяння проти прав на ОПВ, предметом яких став секретний винахід або секретна корисна модель, породжує сукупність злочинів. Така сукупність виглядає як два або більше злочинів, передбачених різними статтями або різними частинами однієї статті Особливої частини КК України, за жоден з яких особу не було засуджено. Згідно зі ст. 33 КК України при наявності сукупності злочинів кожен з них підлягає кваліфікації за відповідною статтею або частиною статті Особливої частини КК України. Водночас за наявності у справі щодо розголошення державної таємниці ознак злочину проти прав на ОПВ суд має право перекваліфікувати кримінальне каране діяння зі ст. 328 чи 329 на декілька статей КК України, які будуть включати й ст. 177. Обов'язковою умовою такої перекваліфікації є рівноцінне становище засудженого та відсутність порушень права останнього на захист.

Промисловий зразок є результатом творчої діяльності людини в галузі художнього конструювання. Відповідно до ч. 2 ст. 5 Закону України "Про охорону прав на промислові зразки" об'єктом промислового зразка може бути форма, малюнок чи розфарбування або їх поєднання, які визначають зовнішній вигляд промислового виробу й призначені для задоволення естетичних та ергономічних потреб. При цьому не можуть отримати правову охорону: об'єкти архітектури (крім малих архітектурних форм), промислові, гідротехнічні та інші стаціонарні споруди; друкована продукція як така; об'єкти нестійкої форми з рідких, газоподібних, сипких або подібних до них речовин.

Право власності на промисловий зразок також засвідчується патентом. Крім того, як і попередні ОПВ, промислові зразки можуть створюватися під час виконання службових обов'язків [7, ст. 1, 8]. Особливість моделі правової охорони промислових зразків, полягає в тому, що вона виключає можливість подвійної охорони зазначеного результату творчої діяльності одночасно засобами авторського і патентного права. Наприклад, на формений кітель можна отримати патент на промисловий зразок, який буде охороняти його зовнішній вигляд, та свідоцтво про реєстрацію авторського твору, який захистить права його ескізів.

Топографія інтегральних мікросхем – це зафіксоване на матеріальному носії просторово-геометричне розміщення сукупності елементів інтегральних мікросхем та з'єднань між ними [8, ст. 1]. Виключне право на використання топографії ІМС засвідчується свідоцтвом з терміном дії на 10 років.

Сорт рослин є окремою групою рослин (клон, лінія, гібрид першого покоління, популяція) в межах нижчого із відомих ботанічних таксонів (рід, вид, різновидність) незалежно від того, чи задовольняє вона умови виникнення правової охорони [9, ст. 1]. На відміну від попередніх ОПВ на сорт рослин можуть набуватися

особисті немайнові ПІВ, засвідчені свідоцтвом про авторство, майнові ПІВ, засвідчені патентом, та майнові ПІВ на поширення сорту рослин, зафіксовані свідоцтвом про державну реєстрацію сорту рослин. Чинність цих охоронних документів підтверджується сплатою встановлених зборів.

Рационалізаторська пропозиція – це визнана юридичною особою пропозиція, що містить технологічне (технічне) або організаційне рішення в будь-якій сфері діяльності. Вона спрямована на вдосконалення застосовуваної техніки та технології. Як результат інтелектуальної та творчої діяльності ця пропозиція прирівнюється до інших науково-технічних досягнень, що охороняються законом [10, с. 377]. Об'єктом рационалізаторської пропозиції може стати матеріальний об'єкт або процес.

Торговельна марка (від англ. trademark – товарний знак) – будь-яке позначення або комбінація позначень, за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від товарів і послуг інших. Відповідно до ч. 1 ст. 492 ЦК України до таких позначень належать слова, літери, цифри, зображувальні елементи, комбінації кольорів [6]. Виключні майнові права на торговельні марки засвідчуються свідоцтвом з терміном дії на 10 років. За клопотанням власника цей термін можна щоразу продовжувати на 10 років за умови сплати відповідного збору. На відміну від патенту за дію свідоцтва не потрібно сплачувати щорічних зборів.

Торговельні марки визнаються предметом злочину, якщо вони: зареєстровані в Україні (або подано заявку на пріоритет); охороняються без реєстрації на підставі міжнародних договорів, учасником яких є Україна; визнані в установленому порядку добре відомими. Законодавство України допускає передачу від власника іншій особі права власності на знак для товарів та послуг повністю або в певній частині свідоцтва, за умови, якщо ця передача не стане причиною введення в оману споживача щодо товару і послуги або щодо особи, яка їх виготовляє чи надає. У разі, якщо правонаступник свідоцтва свідомо порушує зазначені вимоги законодавства, його дії можуть кваліфікуватися за ст. 229 КК України.

Предметом злочину, передбаченого ст. 229 КК України, на думку О.О. Дудорова, не визнаються знаки для товарів і послуг, на які не подано заявку про його реєстрацію в уповноваженій установі та на який заявка подана, але свідоцтво ще не видане (за умови, що ці знаки не охороняються в Україні відповідно до міжнародних договорів). Тож використання такого знака без дозволу особи, яка звернулася із заявкою про його реєстрацію до уповноваженого національного або міжнародного органу, складу злочину, передбаченого ст. 229 КК, не утворює [11, с. 749].

Комерційне найменування (відповідно до ЦК України) або фірмове найменування (згідно з КК України) – це найменування юридичної або фізичної особи, яке дає можливість вирізнити одну особу з-поміж інших та не вводить в оману споживачів щодо справжньої її діяльності. Тобто, по суті, це комерційне ім'я підприємця. Згідно з ч. 2 ст. 489 ЦК України майнові ПІВ на цей ОПВ набувають чинності з моменту першого використання комерційного найменування та охороняються без обов'язкового подання заявки на нього чи його реєстрації і незалежно від того, є чи не є комерційне найменування частиною торговельної марки [6]. Чинність ПІВ припиняються з моменту ліквідації юридичної особи. Також важливо пам'ятати, що згідно з положеннями ЦК України правом на комерційне найменування володіє лише юридична особа, яка є підприємницьким

товариством. При цьому фізична особа – підприємець має право заявити як комерційне найменування своє прізвище або ім'я. Правовій охороні підлягає як повне, так і скорочене комерційне найменування суб'єкта господарювання, якщо воно фактично використовується ним у господарському обігу. Отже, предметом злочинів проти прав на ОПВ є комерційне найменування, якщо таке найменування хоч один раз було використане юридичною особою.

Географічне зазначення (відповідно до ЦК України) або кваліфіковане зазначення походження товару (згідно з КК України) – це будь-яке словесне чи зображувальне (графічне) позначення, що прямо чи опосередковано вказує на географічне місце походження товару, який має певні якості, репутацію або інші характеристики, в основному зумовлені характерними для даного географічного місця природними умовами чи людським фактором або поєднанням цих природних умов і людського фактора [12, ст. 1].

Географічне зазначення також має особливості кримінально-правової охорони. Ці особливості зумовлені інтересами захисту прав виробників товарів від недобросовісних конкурентів, які використовують традиційні найменування місць походження, але розташовані в іншій місцевості і не мають відношення до справжнього виробника. При цьому не є предметом розглядуваного злочину просте зазначення походження товару – будь-яке словесне чи зображувальне (графічне) позначення, що прямо чи опосередковано вказує на географічне місце походження товару (країна, регіон, населений пункт тощо). ПІВ на географічне зазначення підлягає обов'язковій державній реєстрації, яке, до речі, є безстроковим та за чинності якого не потрібно сплачувати щорічних зборів.

Комерційна таємниця – це інформація, яка є секретною в тому розумінні, що вона в цілому чи в певній формі та сукупності її складових є невідомою та не є легкодоступною для осіб, які звичайно мають справу з видом інформації, до якого вона належить, у зв'язку з цим має комерційну цінність та була предметом адекватних існуючим обставинам заходів щодо збереження її секретності, вжитих особою, яка законно контролює цю інформацію [23, ст. 505]. Згідно з ч. 1 ст. 36 ГК України комерційною таємницею можуть бути визнані відомості технічного, організаційного, комерційного, виробничого та іншого характеру, які не є державною таємницею, в тому числі відомості, що розкривають суть службового винаходу або корисної моделі, які роботодавець забажав засекретити, розголошення яких не може завдати шкоди його власнику – суб'єкту господарювання.

Нині, відповідно до постанови КМ України від 9 серпня 1993 р. № 611 [13], не можуть належати до комерційної таємниці відомості про: установчі документи, інформація за всіма встановленими формами державної звітності; документи, що дозволяють займатися підприємницькою чи господарською діяльністю та її окремими видами; дані, необхідні для перевірки обчислення і сплати податків та інших обов'язкових платежів; відомості про чисельність і склад працюючих, їхню заробітну плату в цілому та за професіями й посадами, а також наявність вільних робочих місць; документи про сплату податків і обов'язкових платежів; інформація про забруднення навколишнього природного середовища, недотримання безпечних умов праці, реалізацію продукції, що завдає шкоди здоров'ю, а також інші порушення законодавства України та розміри заподіяних при цьому збитків;

документи про платоспроможність; відомості про участь посадових осіб підприємства в кооперативах, малих підприємствах, спілках, об'єднаннях та інших організаціях, які займаються підприємницькою діяльністю; відомості, що відповідно до чинного законодавства підлягають оголошенню. Оскільки законодавець об'єднав покарання за розголошення та збирання відомостей про комерційну та банківську таємниці, проаналізуємо їх правові режими та встановимо суттєві відмінності між ними.

Правовий режим комерційної таємниці виникає з прийняття на власний розсуд суб'єктом господарювання рішення про віднесення власних результатів інтелектуальної діяльності до конфіденційної інформації, розголошення яких можуть завдати йому суттєвих втрат. У такому разі суб'єкт визначає склад і обсяг відомостей, що становлять комерційну таємницю, її цінність, можливий термін нерозголошення, коло осіб, допущених до ознайомлення з нею, та здійснює відповідне документальне оформлює цієї таємниці й таким чином засвідчує її статус комерційної. За встановленою чинним законодавством необхідністю ознайомитись з комерційною таємницею можуть лише органи державної виконавчої влади, контролюючі та правоохоронні органи. Безперечно власник може її продати, надати за окрему плату або взагалі розкрити. Натомість правовий режим банківської таємниці вчиняється автоматично в результаті укладання між клієнтом та банківською установою угоди на надання будь-яких банківських послуг. Крім того, віднесення таких відомостей про дані клієнта не потребує прийняття якогось додаткового рішення, за їх розголошення працівники банку несуть відповідальність, а купівля-продаж такої таємниці завжди протизаконна.

За характером правовідносин, стверджує С.О. Харламова, комерційна і банківська таємниці також мають свої відмінності. Так, при комерційній таємниці характер правовідносин абсолютний (один суб'єкт правомочний, інші – зобов'язані), тобто, правомочній особі – власнику інформації – протистоїть невизначене коло суб'єктів, які зобов'язані не порушувати права власника, а при банківській таємниці – відносний (один суб'єкт – клієнт – правомочний і лише один суб'єкт – банк – зобов'язаний), у такому випадку правомочним особам протистоїть певна зобов'язана особа – банк [14, с. 11–12].

Коли кілька складів злочинів мають ознаки, тотожні за змістом – спільні ознаки складів злочинів, ознаки подібності, в такому разі, зазначає О.В. Зражевський, виникає потреба в їх розмежуванні [15, с. 12]. Підтримуючи такий підхід до розмежування злочинів, відмітимо, що наявність різних правових режимів комерційної та банківської таємниці свідчить про те, що предмети злочинів, передбачених ст. 231 і 232 КК України, є різними, що в результаті зумовлює доцільність передбачити відповідальність за посягання на них у різних статтях Особливої частини КК України.

Отже, доходимо висновку, що винахід, корисна модель, промисловий зразок, топографія інтегральних мікросхем, сорт рослин є предметом злочинів, передбачених ст. 177 КК України, за таких ознак, зокрема: отримання на ці об'єкти патентів або свідоцтв, або висновків про рішення щодо їх видачі, які засвідчують майнові права їх власників та немайнові права їх творців; встановлення пріоритету подачі заявки на отримання патенту або свідоцтва; сплати щорічних зборів за

підтримання чинності зазначених охоронних документів; у разі передачі майнових прав на ці об'єкти третім особам, які стають їх правонаступниками, або наданні дозволу будь-яким особам права на використання цих об'єктів, укладання цивільних угод на вчинення таких правочинів. У разі, якщо предметом кримінально караних діянь у сфері промислової власності є секретний винахід або секретна корисна модель, це породжує сукупність злочинів, за якими суд отримує правові підстави призначити більш суворе покарання, ніж це передбачено ст. 177 КК України. Раціоналізаторська пропозиція є предметом злочинів у сфері промислової власності, якщо її визнано юридичною особою як раціоналізаторська та відповідно оформлено. Торговельні марки, комерційні найменування та географічні найменування є предметом злочину, передбаченого ст. 229 КК України, за умови їх реєстрації або визнання торговельної марки добре відомою відповідно до міжнародних договорів, або першого використання комерційного найменування. Зазначені правочини засвідчують лише майнові права, оскільки законодавець не визнає за їх конкретними авторами якихось особливих прав. Комерційна таємниця є предметом злочинів за ст. 231 і 232 КК України, за умови прийняття суб'єктом господарювання на власний розсуд рішення про зарахування власних результатів інтелектуальної діяльності до конфіденційної інформації. Наявність різних правових режимів комерційної та банківської таємниці, покарання за розголошення і збирання інформації, які законодавець об'єднав, свідчить про доцільність розмежувати посягання на них і передбачити відповідні злочини в різних статтях Особливої частини КК України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III. Відом. Верховної Ради України. 2001. № 25–26. Ст. 131.
2. *Нерсисян А.С.* Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності: монографія. Хмельницький: Вид. Хмельн. ун-ту управління і права, 2010. 192 с.
3. *Куц В.М.* Проблеми кримінальної відповідальності: навч. посіб. К.: НАПУ, 2013. 325 с.
4. *Берзін П.С.* Незаконне використання засобів індивідуалізації учасників господарського обороту, товарів та послуг: аналіз складів злочину, передбаченого ст. 299 КК України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Акад. адвокатури України. К., 2004. 22 с.
5. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687-XII. Відом. Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 32.
6. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. Відом. Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.
7. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1994 р. № 3688-XII. Відом. Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 34.
8. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем: Закон України від 5 листопада 1997 р. № 621/97-ВР. Відом. Верховної Ради України. 1998. № 8. Ст. 28.
9. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 21 квітня 1993 р. № 3116-XII. Відом. Верховної Ради України. 1993. № 21. Ст. 218.
10. Багатомовний юридичний словник-довідник / І.О. Голубовська, В.М. Шовковий, О.М. Лефтерова та ін. К.: Вид.-полігр. центр “Київський університет”, 2012. 543 с.
11. *Дудоров О.О.* Злочини у сфері господарської діяльності: кримінально-правова характеристика: монографія. К.: Юридична практика, 2003. 924 с.
12. Про охорону прав на зазначення походження товарів: Закон України від 16 червня 1999 р. № 752-XIV. Відом. Верховної Ради України. 1999. № 32. Ст. 267.

13. Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці: постанова Кабінету Міністрів України від 9 серпня 1993 р. № 611. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/611-93-p/card6#Public> (дата звернення: 28.03.2017).

14. Харламова С.О. Кримінальна відповідальність за незаконні дії з відомостями, що становлять комерційну або банківську таємницю: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київськ. нац. ун-т внутр. справ. К., 2007. 20 с.

15. Зражевський О.В. Кримінально-правова характеристика порушення законодавства про захист рослин: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київськ. нац. ун-т внутр. справ. К., 2010. 19 с.

REFERENCES

1. Kryminalnyi kodeks Ukrainy. "The Criminal Code of Ukraine": Law of Ukraine of April 5, 2001 No. 2341-III. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2001. No. 25–26. Art. 131. [in Ukrainian].

2. Nersesian A.S. (2010) Kryminalno-pravova okhorona prav intelektualnoi vlasnosti: monohrafiia. "Criminal law protection of intellectual property rights": monograph. Khmelnytskyi: View. Hops. University of Management and Law. 192 p. [in Ukrainian].

3. Kuts V.M. (2013) Problemy kryminalnoi vidpovidalnosti: navch. posib. "Problems of criminal liability: teach. manual. K.: NAPU. 325 p. [in Ukrainian].

4. Berzin P.S. (2004) Nezakonne vykorystannia zasobiv indyvidualizatsii uchasykiv hospodarskoho oborotu, tovariv ta posluh: analiz skladiv zlochynu, peredbachenoho st. 299 CC Ukrainy. "Illegal use of means of individualization of participants in economic turnover, goods and services: analysis of the crime, provided for in Art. 299 of the Criminal Code of Ukraine": abstract. diss. Cand. of Juridical Sciences: 12.00.08. Acad. Ukraine's legal profession. K. 22 p. [in Ukrainian].

5. Pro okhoronu prav na vynakhody i korysni modeli. "On the protection of rights to inventions and utility models": Law of Ukraine of December 15, 1993 № 3687-XII. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1994. No. 7. Art. 32 [in Ukrainian].

6. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 16 sichnia 2003 r. "Civil Code of Ukraine": Law of Ukraine of January 16, 2003 No. 435-IV. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2003. No. 40-44. Art. 356 [in Ukrainian].

7. Pro okhoronu prav na promyslovi zrazky. "On Protection of Industrial Design Rights": Law of Ukraine of December 15, 1994 No. 3688-XII. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1994. No. 7. Art. 34 [in Ukrainian].

8. Pro okhoronu prav na topohrafiu intehrалnykh mikroskhem. "On the protection of rights to topographies of integrated circuits": Law of Ukraine of November 5, 1997 No. 621/97-VR. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1998. No. 8. Art. 28 [in Ukrainian].

9. Pro okhoronu prav na sorty Roslyn. "On the protection of plant variety rights": Law of Ukraine of April 21, 1993 No. 3116-XII. Kind of. Of the Verkhovna Rada of Ukraine. 21. No. 21. Art. 218 [in Ukrainian].

10. Bahatomovnyi yurydychnyi slovnyk-dovidnyk. "Multilingual Legal Dictionary Directory" / I.O. Holubovska, V.M. Silk, O.M. Lefterov et al. K.: Publishing and Polygraphic Center Center "Kyiv University", 2012. 543 p. [in Ukrainian].

11. Dudorov O.O. (2003) Zlochyny u sferi hospodarskoi diialnosti: kryminalno-pravova kharakterystyka: monohrafiia. "Business crimes: criminal characteristics": monograph. K.: Legal Practice. 924 p. [in Ukrainian].

12. Pro okhoronu prav na zaznachennia pokhodzhennia tovariv. "On the protection of the rights to indicate the origin of goods: Law of Ukraine of June 16, 1999 No. 752-XIV. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1999. No. 32. Art. 267 [in Ukrainian].

13. Pro perelik vidomostei, shcho ne stanovliat komertsii noi taiemnytsi. "About the list of information which is not kept secret": Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of August 9, 1993 No. 611. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/611-93-p/card6#Public> (date of application: 28.03.2017) [in Ukrainian].

14. Kharlamova S.O. (2007) Kryminalna vidpovidalnist za nezakonni dii z vidomostiamy, shcho stanovliat komertsii nu abo bankivsku taiemnytsiu. "Criminal liability for unlawful activity with commercial or banking secrecy": author's abstract. Diss. Cand. of Juridical Sciences: 12.00.08. Kyiv National University of Internal Affairs. K. 20 p. [in Ukrainian].

15. *Zrazhevskiy O.V.* (2010) Kryminalno-pravova kharakterystyka porushennia zakonodavstva pro zakhyst roslyn. "The Criminal Law Characteristic of Violation of Plant Protection Legislation": Abstract diss. Cand. of Juridical Sciences: 12.00.08. Kyiv National University of Internal Affairs. K. 19 p. [in Ukrainian].

UDC 343.37

Fyl Ruslan,
Doctor of Juridical Sciences,
Head of the Department, State Research Institute MIA Ukraine,
Kyiv, Ukraine
ORCID ID 0000-0002-5680-875X

CHARACTERISTICS OF FEATURES OF CRIMES AGAINST THE RIGHTS TO INDUSTRIAL PROPERTY OBJECTS

The article describes the features of the crime subject, stipulated in Art. 177, 229, 231 and 232 of the Criminal Code of Ukraine. It has been established that the invention, utility model, industrial design, topography of integrated circuits, plant variety can be the subject of crimes stipulated by Art. 177 of the Criminal Code of Ukraine, for such signs, in particular: obtaining on these objects patents or certificates or conclusions about the decision on their issue, which certify the property rights of their owners and the non-property rights of their creators; establishing the priority of applying for a patent or certificate; payment of annual fees for the maintenance of the specified security documents; in the case of the transfer of property rights to these objects to third parties who become their successors, or to grant permission to any persons the right to use these objects, the conclusion of civil agreements for the commission of such transactions. It is noted that a secret invention or a secret utility model generates a set of crimes on which the court receives the legal grounds to impose a more severe punishment than stipulated in Art.177 of the Criminal Code of Ukraine. It has been found out that the rationalization proposal is the subject of industrial property offenses if it is recognized as a legal entity by the legal entity and is accordingly executed. It has been discovered that trademarks, commercial names and geographical names are the subject of a crime under Art. 229 of the Criminal Code of Ukraine, subject to their registration or recognition of a trademark, is well-known in accordance with international treaties, or the first use of a commercial name. It is determined that commercial secrets are the subject of crimes under Art. 231 and 232 of the Criminal Code of Ukraine, in case of acceptance by the subject of economic activity at its own discretion, the decision to enumerate its own results of intellectual activity to confidential information.

Keywords: object of crime, objects of industrial property, intellectual property rights, the Criminal Code of Ukraine.

Отримано: 24.10.2019